

זכור, פורים (13)**פרשת זכור**

משרשי המצוה, לתת אל לבנו, שכל המיצר לישראל שנאווי לפני ה' יתברך, וכי לפי דעתו וג'רמת רוב נזקן תהיה מפלתו ורעתו, כמו שאתה מוצא בעמלק שמפני שעשה רעה גדולה לישראל שהתחיל הוא להזיקם, ציוונו הקב"ה לאבד זכרו מני ארץ ולשרש רעה אחריו עד כלה. חיוב זכירה זו הוא בלב ובפה, כדי שלא ישכח הדבר, ודי לנו בזה לזכור הענין פעם אחת בשנה, ומנהגן של ישראל בפרשת זכור לקרותה בשבת מיוחדת בכל שנה, תורה היא, ומפני מצוה זו שקבעו כן והוא שבת לפני פורים, לפי שהוא מענינו של יום, כי המן הרשע היה מזרעו אלא שקבעו הפרשה קודם לפורים, להודיע שקודם נס זה נצטוינו בזכירה זו.

ספר החינוך

אשר עשה לך עמלק...בצאתכם ממצרים...אשר קרך.. ויזנב בך כל הנחשלים אחריו.

אשר עשה לך עמלק לשון יחיד בצאתכם ממצרים לשון רבים, אשר קרך.. ויזנב בך כל הנחשלים אחריו, חוזר הכתוב לשון יחיד. מפני מה שינה הכתוב? אלא רמז רמזה לנו תורה, שלעולם אל יפרוש אדם מן הציבור, אלא יתחבר ויתקשר בכל נפש רוח ונשמה עם כלל ישראל, שמתוך אחדות וזכות הרבים שעומדים לכלל, גם היחיד ינצל מכל צרה וצוקה, כי אין בפרט אלא מה שבכלל, כי "לך" בלבד, ליחידים, הנחשלים אחריו, שפלטום ענני הכבוד מחוץ למחנה ישראל, יכול היה עמלק להרע, אבל לרבים לא ירעו ולא ישחיתו, כי לא היתה מעולם ולא תהיה לעולם שליטה לעמלק על כל ישראל.

ספר "ברכת חיים מועדים ב"

פורים: שמחת הפורים היא ההתחדשות

והנה עומק הענין של פורים הוא כוח ההתחדשות, והוא מקור השמחה המיוחד של הזמן. עם ישראל חטאו בכל מיני חטאים ונענשו בכל צורות העונשים, ובהיותם בשושן חטאו בהשתתפות בסעודתו של אחשורוש, ומפני שנהנו מסעודתו של אותו רשע נגזרה עליהם גזירה נוראה: להשמיד ולהרג ולאבד את כל היהודים. עלינו להבין שהגזירה נחתמה בשמים ובבית דין של מעלה נפסק שאין זכות קיום לעם ישראל. אין זה עוד כשלון שמגיע עליו עונש. השתתפות בסעודת אחשורוש וההנאה משותפות עם רשעים, היא התנקות מהקשר אל השי"ת ואל הקדושה. כלל ישראל ח"ו קבעו את עצמם כחלק מן הרשעים וע"ז נגזרה כליה, ונחתמה מיתה והשמדה לכלל ישראל. הנס של פורים הוא תחיית המתים. אין כאן כשלון המצריך ומאפשר תיקון, שהרי

הקלקול חייב כליה. המשך הקיום של כלל ישראל היה חידוש בבחינת: "ועם נברא יהלל י-ה". החידוש הוא בריאה מחדש. עם ישראל חדש, וממילא מתן תורה חדש, והיינו "קימו וקבלו", קימו מה שקיבלו כבר. הכוח העצום של ההתחדשות הפורצת ושוברת מוסכמות, התגלה והתברר בנס פורים. משיגיע החודש אדר אשר נהפך מיגון לשמחה, ממיתה לחיים, פורצת ומתרבה השמחה לאין גבול. משנכנס אדר ובהגיע ימי הפורים, שמח כלל ישראל את שמחת ההתחדשות.

רב פינקוס זצ"ל בספרו "פורים"

והשתיה כדת אין אונס כי כן יסד המלך על כל רב ביתו לעשות כרצון איש ואיש (פרק א' ח.)

"לעשות כרצון איש ואיש": אמר רבא, לעשות כרצון מרדכי והמן (מגילה יב). מביא ה"דבש השדה": ידוע בכל מקום שנאמר במגילת אסתר "מלך" סתם, הוא מלך מלכי המלכים הקב"ה. לפי זה מבואר הכתוב שלפנינו עם דרשות הגמרא: "כן יסד המלך" מלך מלכי המלכים, ראשית הבריאה היתה באופן שהבחירה תהא ביד כל אדם, אמר רבא: לעשות כרצון מרדכי והמן, כי הבחירה ביד האדם שיהא צדיק כמרדכי, או חס ושלום להיפך, שיהא רשע כהמן, כמאמר חכמינו, זכרונם לברכה (נידה טז.ב): הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים.

ספר "ומתוך האור מגילת אסתר"

הישועה בזכות שמירת שבת

ביום השביעי כטוב לב המלך ביין (א.יב)

ושתי ממאנת לבוא למשתה אחשורוש. גבריאל עשה לה זנב, והיא שולחת לאחשורוש כל מיני 'דרישות שלום' מאבא שלה שהעסיק אותו כשומר הסוסים שלו, ולא זו בלבד אלא הוסיפה ושלחה לו שאבא שלה היה שותה הרבה יותר ומעולם לא השתכר. התנהגותה של ושתי הביאה אותו לקצף גדול, והוא צוה להרגה, כמאמר הכתוב (משלי כט. יא): "כל רוחו יוציא כסיל". כל זה קרא: "ביום השביעי כטוב לב המלך ביין". חז"ל אומרים שהיום השביעי הוא כנגד יום השבת, "כטוב לב המלך ביין", הכונה למלכו של עולם, שלבו טוב עליו במה שישראל עושים קידוש בשבת על היין. בבאור הענין נראה לי לומר בעזרת ה', שהרי כל הישועה, שבאה בעקבות זאת שושתי נהרגה, היתה בזכות שעם ישראל השתתפו בסעודה רק שישה ימים, ולא באו אליה בשבתות. לכן ביום השביעי, בשבת, היה טוב לב המלך ביין הקידוש שישראל עשו, ובזכות זה באה הישועה.

ספר "יחי ראובן מועדים"

יתומה אסתר הביאה לישועה

כי אין לה אב ואם (פרק ב.ז.)

אמרו חז"ל (מגילה יג.) אסתר כאשר אמא התעברה ממנה מת אביה וכאשר ילדתה מתה אמה. צריך להבין מה משמיענו פרט זה לנס המגילה, ואיזו חשיבות יש לעובדה זה שאביה הסתלק בטרם לידתה, ואמה מיד כשילדתה? אלא השגחה עליונה סיבבה שאסתר המלכה תהיה יתומה מאב ואם, ולולי זה לא היתה יכולה להביא את הישועה? אמר רבי יהונתן אייבשיץ, כל כוחו של עשו והבאים תחתיו הוא בזכות כיבוד אב שעשה, שהרי כיבד את אביו בצורה יוצאת מן הכלל. ואין את האפשרות לשבור את כוחו רק מי שעבר אותו בכיבוד אב ואם, מה עשה הקב"ה? סיבב שאסתר תהיה מגיל קטן ללא אב ואם, וברור שתשוקתה היתה לכבד אותם והצטערה על זה מאוד, וכל מי שמצטער על מצוה ואנוס מלקיימה מעלה עליו הכתוב כאילו שקיימה בתכלית השלימות, נמצא שאסתר במעלה יותר מעשו במצות כיבוד אב ואם, על כן בכוחה לבטל זכותו ולגאול את ישראל ממנו, ומהמן שבא מכוחו.

ספר "אוצרות התורה פורים"

משלוח מנות איש לרעהו (מגילת אסתר ט. כב)

החתם סופר הקשה למה לתקן משלוח מנות, הלא כתוב (משלי טו): "ושונא מתנות יחיה"? ותירץ אדמו"ר מגור, מפני שגם המקבל צריך לשלוח לו אין זה מקרי מתנה. ושאל אותו גיסו רבי חנוך צבי הכהן מבנדין על מתנות כהונה? והשיב שמתנות כהונה התורה זכתה לו.

ספר "ברכת חיים מועדים ב"

וקיבלו היהודים את אשר החלו לעשות (מגילת אסתר ט. כג) הגמרא (שבת פח.) אומרת שבפורים עם ישראל קיבלו עליהם מחדש את התורה מרצון, לאחר שבמתן תורה בהר סיני היה מעין כפיה, כפה עליהם הר כגיגית. החתם סופר שואל: מדוע דווקא בפורים קיבלו ישראל את התורה מרצון? הוא מסביר שבזמן מתן תורה היו הניסים גלויים, והיה טבעי לקבל את התורה מתוך התפעלות, אבל בפורים, הנס היה נסתר, ולא היו גילויים שמימיים כמו במצריים או בסניני. למרות זאת, בני ישראל הבינו שהכל בא מהגשחת ה' יתברך, ולכן התחזקו באמונה ובקבלת התורה מחדש מתוך אהבה, בלי כפייה חיצונית.

המלקט

רב שבדרון זצ"ל חידש במגילת אסתר רעיון עמוק: הוא מסביר שאחדות ישראל היא שמובילה לגאולה, כפי שראו במגילה כאשר כל היהודים התאחדו וצמו יחד. הוא ראה בכך מסר חשוב שגם אם יש חילוקי דעות, יש להשתדל לשמור על אחדות הקהל, וזהו תיקון משמעותי שבזכותו זוכים לגאולה. בנוסף, הוא הדגיש

שבמגילת אסתר מלמדת שגם במצבים קשים, כאשר הכל נראה אבוד, האמונה והתקווה יכולות להוביל לתוצאה הפוכה ולטוב הגדול ביותר.

המלקט

הלכה: משלוח מנות בכלים לא טבולים

מותר לשלוח מנות לחבירו בכלי חדש לא טבול, וזאת גם אם שם בכלי מאכלים השייכים לאותו הכלי. ואף אם ירצה הנותן להטביל את הכלי, לא תועיל טבילתו, דכל זמן שלא קנאו המקבל הריהו פטור מטבילה כיון שעדיין לא עומד לשימושי אכילה. אולם רשאי הנותן להקנות את הכלי למקבל על ידי אדם אחר, ואז להטבילו ובתנאי שידוע שהמקבל צריך כלי זה ולא יעבירו לאחר.

ספר "הליכות מועד" רב אופיר מלכא שליט"א

פתגם: אומץ זה להכיר בהכרחיות של מעשיך

ספר "שמחלה"

חקירה: תענית אסתר

גם על הצרות שבימינו, כשאר תעניות, או רק זכר לנס על הצרות שארעו בימי מרדכי ואסתר, חלק מהלכות פורים משום פרסומי ניסא. (משנת יעבץ או"ח עו-ב ד"ה מעתה: הלכות פורים)

קובץ "יסודות וחקירות"

סיפור: ברוך מרחם. עשיר אחד עמד והתפלל שחרית

בביתו המפואר, אשר ריצפתו עשויה אריחים יקרים. נכנס עני ופשט ידו לצדקה, גער בו העשיר: נו', הוא רמז בידו על הריצפה שנתלכלכה מנעליו המלאות בוץ, אחר רמז בידו שיעזוב מיד את הבית. נענה העני ואמר לו: אכן עומד אתה בתפילת ברוך-שאמר, בה נאמר: "ברוך מרחם על הארץ", אבל אל תשכח שלאחרי זה נאמר גם: "ברוך מרחם על הבריות..."

ספר "חד וחלק" חלק ב'

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, אברהם בן חנה רחל שרה, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, יוצא לאור לרפואה שלימה, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, ראובן ישי בן מרצדס, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, מאיר חיים בן גבי זויריה, ראובן בן איזא, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלוח, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, ישראל יצחק בן ציפורה, עמנואל בן סוזן אזיזה. שלום בית: גיולה חיה בת סופי לבנה ואילן יהודה יצחק בן סנדרה סולאנגי. זיווג הגון: קלואי אורה בת סופי לבנה, לולה לאה בת סופי לבנה, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה, מרים בת רבקה. הצלחה רבה: נתן בן רבקה, לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזל לאוני. לעילוי נשמת: ראובן בן חנינה, ג'ינט מסעודה בת ג'זילי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מול פורטונה. אמיל חיים בן עזו עזיזה, אליהו בן מרים, ניסים חי הוברט בן ג'זילי ליליאן רוזה בת אוטה נג'מה, רוד בן מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה. אפרת רחל בת אסטרייה כוכבה, אברהם בן אליעזר, מלכה אנרייט מרוזקה.

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr